

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznikov, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 263.

V Ljubljani, v sredo 16. novembra 1898.

Letnik XXVI.

Naša straža.

Prišel je dan, od vseh pravih Slovencev, zlasti od obmejnih trpinov, tako srčno zaželen, tako vroče pozdravljen. Slovenski rod, ki gine ob meji, ki vzdihuje tudi v središču narodnega ozemlja, je pričakoval, da se zberó njegovi najboljši možje, ki imajo krepko voljo in čuteče narodno srce. Pričakoval je naš narod, da stopijo njegovi branitelji v krepko falango prsi ob prsih, dlan ob dlani, brat ob bratu. Ta zemlja, ki nam gine izpod naših nog, da postane tuja last, to narodno premoženje, ki se nam topi v rokah in se zbira v zakladnicah naših nasprotnikov, naj bi dobila oporo v društvu domoljubov, ki iz čiste ljubezni do trpečega ljudstva žrtvujejo svoje moči, odpró roko in srce Slovincu, borečemu se s poginom.

Prišel je dan, od tisočev pričakovan, od najboljših slovenskih src zaželen. Po časopisih je bil naznanjen ustanovni shod »Naše straže«.

Ideja tega društva ima v zgodovini našega narodnega življenja veliko važnost. Ilirska ideja, ta živahna, domišljavo navdušena, čista, mladostno-žarka hčerka vzbujajoče se narodne individualnosti, bila je prvi politični plod mladega Slovenstva. Ko so po prvih bridkih izkušnjah mladostni vzori stopili v dotiko z zoperno istinitostjo, zažarela je v slovenskih srcih mesto nje ideja zjedinjene Slovenije. Izginila ta ideja ni, a v trudapolnih bojih iskali so ji slovenski domoljubi oblik in izrazov, kateri bi srčne želje in rodoljubno koprnenje Slovencev mogli vresničiti v teh sovražnih okolščinah, ki kakor trnjev plot ograjajo naš narod. Začela se je doba moledovanja, pobiranja drobnic, osebnih bojov, razporov med staro, narodno katoliško idejo z novovpeljanim liberalizmom in z njegovimi pogubnimi pritisklinami. Še ječimo, še trpimo v teh bojih, na škodo ljudstvu.

Naš boj je bil veselje sovražnikov. A Slovenec je postal iz vročerknega mladeniča v teh

bojih mož, ki računa, mož, ki primerja in si izkušenj vstvarja praktične sklepe. Spoznali smo potrebo gospodarskega združenja, združenja idealnih in gmotnih sil, katero je za naše ljudstvo v teh razmerah jedina realna, jedina rešilna politika. Mi delamo za narod, a da bomo imeli narod, treba nam je ohraniti ljudstvo, treba braniti zemljo, treba varovati ljudsko premoženje, treba krepiti нравno moč.

To je namen društvu »Naša straža«.

In včeraj je bil ustanovni shod tega društva. Prihiteli so bratje iz zelenega Štajerja, iz tužnega Korotana, iz kršne Istre, iz solčnega Primorja, da si v Ljubljani z brati Kranjci stisnejo roke v zlogi, da se združijo ne le z besedami, ne le z mislimi, ampak da si osnujejo krepko obrambo proti najhujšemu nasprotniku: proti grabežljivim rokam, ki trgajo našo zemljo iz naših rok, počasi in tiho sicer, a vstrajno in neumorno.

V »Katoliškem Domu« zvečer ob 6. uri smo se sešli.

Predsednik državni poslanec in svetnik gosp. Vencajz je otvoril shod, pozdravlja prišlece, opozarjal na nevarnost, ki preti našemu ljudstvu od tuje sile, in razjasnil namen društva, katero se ustanavlja. Zraven pa je omenil neljubi »slučaj«, da je ravno sedaj, ko se zastopniki vsega Slovenstva združujejo za skupno delo, ljubljanski župan sklical občinsko sejo, tako da se ne morejo mestni odborniki udeležiti shoda »Naše straže«. Začuden in osupnjeni smo se pogledali in premetrili zbrane vrste: Niti jednega pristaša Schwegel-Tavčarjeve klike niso našli naši pogledi.

Zamolklo mrmranje je šlo skozi vrste zborovalcev, a nihče ni svečanega zborovanja skrunil z žaljivo besedo o onih, ki so na tak način poka-

zali, koliko jim je — do prave sreče svojega ljudstva.

Predsednik prečita iz društvenih pravil dolžnosti odbora. Na predlog dr. Papeža se prekine seja, da se zborovalci dogovoré o kandidatih. — Izvolilo se je deset odbornikov za Štajersko, deset za Koroško, ravno toliko za Primorsko, za Kranjsko in za ostale kraje, kjer bivajo Slovenci.

V odboru so sledeči gospodje:

Za Kranjsko: Povše, dr. Krek, Pogačnik, Vencajz, dr. Ferjančič, dr. Krisper, dr. Majaron, Hribar, Svetec, Koblar.

Za Štajersko: Dr. J. Mlakar, kanonik v Mariboru; dr. Pipuš, odvetnik v Mariboru; dr. Dečko, odvetnik v Celju; Martin Kocbek, notar v Mariboru; dr. Jurtela, odvetnik v Ptuj; dr. Fr. Rosina, odvetnik v Ljutomeru; Dragotin Hribar, podjetnik v Celju; Kelemia, župnik v Št. Ilju, Fr. Korošec, nadžupnik pri Sv. Križu tik Slatine; Fran Robič, dež. odbornik.

Za Koroško: Dr. Kraut, odvetnik v Celovcu; Jos. Rozman, tajnik družbe sv. Mohorja; Gregor Einspieler, dež. poslanec, Podkloster; Fr. Grafenauer, deželni poslanec, Brdo; Fr. Muri, dež. poslanec, Jezersko; Fr. Kobentar, župan v Št. Jakobu, Mart. Štih, posestnik v Št. Janžu; Jan. Šumah, župan, Sinča ves; Lambert Einspieler, državni poslanec, Celovec; Fr. Kogelnik iz Podklanca.

Za Primorje: Dr. Gregorin Gustav, odvetnik v Trstu; Ivan Nabergoj, bivši državni zastopnik, posestnik na Proseku; Andrej Gabršček, lastnik tiskarne v Gorici; dr. Franko Alojzij, odvetnik v Gorici; dr. Tuma, odvetnik v Gorici; Janez Rojic, kurat v Biljah; dr. Janežič Konrad, odvetnik v Voloskem; dr. Trinajstić Dinko, odvetnik v Pazinu; Gjivič Štefan, poslovodja istrske posojilnice v Pulju; Sanković Mate, posestnik v Vodica.

LISTEK.

Moji Mařenki.

(Česki spisal K. Křen.)

(Dalje.)

Ljubila je rodno Slovaško in vendar je hrepenela po onem kraju, kjer je tekla očetova zibelka, po bregovih naše Hane, o kateri ji je sivi starček že toliko pripovedoval. Takoj bi odšla z njim na daljno pot in zapustila te gore, ki so ji tako k srcu prirastle, če bi — i no, če bi ne hodil celo leto k njima stotnik Havran.

Mařenka ga je ljubila z mladostne duše, tudi roko bi mu podala, le dvoje rečij jo je strašilo. Stotnik je razodeval v gotovih časih brezbožne nazore, in kako je mislil o slovanskem narodu, smo že slišali. Dotikal se je tedaj najobčutljiveje Mařenkine strani — nevede za to.

Slab ni bil, raje dober. Govoril in mislil je v duhu svojih učiteljev in tovarišev.

Bil je tedaj jeden list z usahljajoče lipove veje na Slovaškem. Dokler je list na drevesu,

jasno in svitlo zeleni, veselo šepče drugu neprenehljivo pesen in v razkošju objema in poljubljuje vejo, na kateri je zrastel . . .

Divja burja zadivja, da se strese celo drevo in bujni listi otožno padajo na tla. To so njegove solze. Kam je izginilo zelenje, ki je tako ljubko vabilo oko? List je porumenel, ovenel, veter se z njim poigrava, da ga vrže v razjarjeno vodo ali v prepad brez dna . . .

Mařenka je ljubila stotnika z vsem ognjem nedolžnega srca. Ljubila ga je in vendar mu je dala slovo.

Čudno žensko srce! Studenec ljubezni leži v njem tako globoko, da ne more zamrzniti po nikakem mrazu, niti usahniti po gnjevu. Če bi se prav pooblačilo belo čelo kedaj z oblakom gnjeva, in sicer smehljaajoče ustnice bi se tresle v sled obilega očitjanja onemu, ki je bil nedavno dekličjemu srcu najbližji, — studenec ljubezni naj se razburi, toda val tiho šepeta: »Mogoče, mogoče, mogoče . . .«

Bilo je že precej mračno, ko se je vračal stari učitelj Petura s svojega vsakdanjega sprehoda.

Nekje se je oglašil blizo v samoti spev:

»Zahučaly hory, zahučaly lesy!

Kam ste sa poděly, kam ste sa poděly, moje mladé časy!»

»Moje mladé časy!« se je oglasilo na Peturovih ustnicah, žalostno odmevaje.

Nehote je poslušal žalobno pesem in se zopet zagledal na gore, ki so ga delile od njegovih mladih dnij tam na bregovih mirne Hane.

Od gorá sem so se vzdigale dolge, megle-naste in nežne proge in v njih se je kakor v bajki objavila Peturi mirna vasica z belo cerkvico kakor z golobico sredi zelenih vrtoy. Nad sivo glavo pa mu je zašumelo:

»— ale moja mladost!

ta se nenavráti . . .«

je zazvenelo že tihotno, kakor bi glas polagoma umiral.

»Nenavráti! Ne povrne več! Žalostna resnica. Trhlo deblo se težko obdrži, res da težko. Dovolj dolgo sem živel, če sem dobro, ve samo Bog. Telo si želi dolgega počitka, bliža se polagoma spanju. In kje drugje bi se boljše počivalo, kakor med znanci in prijatelji na libiškem pokopališču? In Pavluška?« Peturo so polile solze. »Pavluška,

Za vnanje dežele: Dr. Murko, dr. Mantuani, Pukl, Lego, Tomšič, dr. Stojan, Barwinski, Milewski, Šuklje, dr. Turner.

Ko je bilo torej društvo konstituirano, vstal je celjski domoljub dr. Srnec. V kratkih, a je drnatih besedah je opominjal izvoljene odbornike, naj vestno izpolnjujejo dolžnosti, katere prevzemajo. Slovenska posestva ob jezikovni meji se razkosujejo, blagostanje gine, slovenski kmet prodaja svoje imetje gospodarsko močnejšemu tujcu. Tukaj more pomagati le tako društvo, kakor je »Naša straža«. S povzdignjenim glasom, iz katerega se je čula notranja ogorčenost, je izjavil govornik obžalovanje, da se tukaj v Ljubljani najde tako malo krščanskega mišljenja; obžaluje, da ljubljanska gospodastavi osebnosti nad narodno dolžnost. (Burno odobravanje.) »Kam bi mi prišli na Štajerskem, če ne bi delovali složno in bi zaradi osebnih nasprotstev opuščali delovanje za blagor ljudstva?« Kdor hoče zares koristno delovati za narod, mora znati zatajevati svojo osebnost, žrtvovati se za delo. K sklepu govornik priporoča, da se naj skrbi tudi za obrtnike, zlasti ob jezikovnih mejah, naj se jim daje zaslužek, da se ne iznaradijo.

Predsednik je nato zaključil shod.

To zborovanje, dasi se je vršilo nekako tiho, brez bleska, brez slavnosti, je za naše sedanje razmere značilno, je podoba za svoj obstoj se borečega ljudstva v sedanji dobi. Oni del našega občinstva, kateri je zastrupljen z liberalizmom »Narodovim«, je za naše narodno delo mrtev. Ločen je od ljudstva, on ne mara za ljudstvo, in ljudstvo zanj ne. Ali koristijo kaj lepe fraze o narodnosti, s katerimi se dičijo naprednjaki pri veseljah in slavnostih, če se pa odtegujejo požrtvovalnemu delu? Ali moremo verjeti njih »inteligentnosti«, če pa nam prepuščajo, da zbiramo duševne sile slovenske k skupnemu delu? Ali moremo verjeti njih ljubezni do naroda, če se pa rajši odpovedo svojim rodnim bratom, nego da bi žalili vrhovnega poveljnika — Schwegelnja?

Ustanovni shod »Naše straže« je bil dan sramote za kranjsko deželo. Pokazal je, da oni del kranjskega prebivalstva, ki se imenuje z zvenečim imenom »napredna inteligenca«, nima srca, nima volje, v duhu krščanske in slovanske vzajemnosti delati za prospeh ljudstva.

Ta shod je bil pa tudi dan sramote za Ljubljano. Ako bi bil ljubljanski župan baron Schwegel, lahko bi bili nosili preziranje, in pogumno bi bili lahko pogledali v oko Štajercu in Korošču, a bilo nas je sram v dno duše, da se naš župan kot tujec obnaša proti »Naši straži«. Kako delajo pač drugje? Ali si je mogoče misliti, da bi češki narod poslal svoje zastopnike v tak eminentno naroden smoter v Prago, in da bi praški župan Čehe tako sprejel, kakor ljubljanski Slovence? Ali so gospodu Hribarju izginili iz spomina dnevi v Pragi, ko so ga slavili Čehi — Slovenci manj — kot vzor Slovana? Ali ljubljanski župan ne ve, kako se obnašata celovski in graški župan, kedar zboruje »Südmark« in »šulverajne«?

S krvavečim srcem moramo zapisati besede, katere so bile včeraj na jeziku vsem zboroval-

cem: To ravnanje liberalne stranke je Ljubljano ponižalo in ji vzelo čast slovenske metropole.

Hein, Schwegel in Schaffer so lahko zadovoljni z ljubljanskimi mestnimi očeti.

»Naša straža« je bojna vrsta. Ta boj ne do naša dobička bojevnikom, ampak trud, žrtve, zatajevanje. Pregledali smo včeraj to vrsto. Našli smo v njej poleg krepkih obmejnih Slovencev, utrjenih v boju in neomahljivih v prepričanju, katoliško - narodno stranko. Naprednjaki so odpadli, a za ta odpad nas odškoduje nov faktor, kateri se je v precej obilnem številu pokazal že včeraj, a bo rasel od leta do leta: Ta novi faktor so mlade ustanove naše gospodarske organizacije. Tolažiti se smemo s to velepomembno pridobitvijo. Te ustanove so zares narodne, ker so vznikle iz najširjih slojev ljudstva. Ta organizacija je zanesljiva, ker je njen temelj širok in soliden, združenje njenih delov jednotno in tesno. Ta organizacija je trajna, ker ne obsega nobene klike, ampak ljudstvo. Ta organizacija je poštena, ker temelji na krščanstvu.

Zato pa gledamo z zaupanjem v prihodnost. »Naša straža« bo obstala, bo delovala, bo zmagovala. Veseli nismo šli z včerajšnjega shoda, a vsakdo je imel v srcu trdni sklep, delovati za to velepomembno društvo, pomagati z vso močjo, da se premagajo ovire in oni, ki jih delajo.

Občni zbor društva „Edinost“.

(Izvirni dopis.)

(Konec.)

4. Resolucija za ustanovitev državnega gimnazija s hrvatskim učnim jezikom v Pazinu v Istri.

5. Resolucija glede razmer ribištva na avstrijskem morskem pobrežju. Po pogodbi, sklenjeni v tej zadevi mej našo državo in Italijo, ne smejo italijanski ribiči, takozvani »Čožoti«, ribariti bliže nego 5 milj od avstrijskega pobrežja. To pa prekršavajo roparski Čožoti iz Italije na najpredrznejši način. Oni mečejo svoje mreže že jedno miljo, da, včasih že v najbližji bližini pobrežja in ker se ustavlja tu največ rib, polovijo brezobzirno vse, kar jim pod roke pride. Na ta način ne le da tako rekoč izdero iz vode ves zarod, marveč delajo velikanske škode starim domačim slovenskim in hrvatskim ribičem. Po izpovedi le teh bi domačini lahko živeli v blagostanju, ako bi ne bilo tega vnebovpijočega razmerja, podpiranega od primorskih merodajnih oblasti, tako pa je zavladaleda beda zdaj ondi, kjer bi bilo opravičeno blagostanje ob normalnih, pravičnih razmerah. Čožoti so predrzni in nevarni ljudje, povprečno morski banditi, s katerimi se je nevarno spuščati v prepir; le-ti polové vse ribe in jih potem drago prodajajo na trgu, dočim slovenski ribič ne dobi ničesar in ne proda ničesar. Ta napad od italijanske strani je smatrati isto tako za delo iredente, kakor izpodrivanje slovenskega življa na suhem. Resolucija zahteva, naj vlada nemudoma skrbi za to, da se v pogledu ribištva ne bode kršila pogodba.

6. Z ozirom na delavske razmere v Trstu, kjer ima odločevati vlada, se stavi resolucija v tem smislu, da se pozove vlado, da sili izvestna

tržaška podjetja, katera so po pogodbi obvezana sprejemati v delo le domače avstrijsko ljudstvo, da ne kršijo te pogodbe.

Jako zanimiv je bil govor družega podpredsednika političnega društva gospoda dr. Ribarja, ki je silno navdušil zborovalce. Zanimivi sta bili dve točki v tem govoru, katerih ni da bi se zamočale. Prvič je spomnil slučaja, ki drastično označa Trst kakor Prokrustovo postelj za trpeče avstrijstvo, slučaja namreč, da je v Trstu bil aretovan človek v tistem trenutku, ko je vzkliknil: »Živela Avstrija!« Aretoval pa je dotičnika — avstrijski državni policist!

Na to je svaril govornika navzoči vladni zastopnik, kar je tudi značilno — v Trstu.

Drugi slučaj. V pogledu »dvojnje mere«, ki se meri od strani javnih oblastij v Trstu, je spomnil govornik prikrito slučaja, da je javni funkcionar v Trstu rajše ostavil svoje častno mesto kot višji državni uradnik, ker ni mogel trpeti v svojem delokrogu krivice.

V tem so se čuli glasni vzkliki v dvorani: »Reinelt, Reinelt!« — V tej zadevi je namreč znan sledeč markanten dogodek. Za osebno dohodarino je prijavil znani tržaški milijonar baron Reinelt, ki premore čistega premoženja 23 mil., le 3 mil. gl. in 20 jih toraj pritajil. Bivši finančni ravnatelj dr. Schuster pl. Bonnot pa te prijave ni hotel sprejeti in zahteval prijavo pravega Reineltovega premoženja. Na to je Reinelt se obrnil na »višjo instanco«, kot je tržaško finančno ravnateljstvo in — »zmagal« je. Pl. Schuster pa je rajše ostavil svoje mesto, nego bi bil pokrival z svojim čistim imenom tako krivico. Take stvari so v Trstu mogoče; ondi, kjer se krvavo iztirjavajo davki od zadnjega ubožčeka, ki komaj služi kruh za sebe in svoje, dočim milijonarji a la Reinelt hoté pritajiti čistih 20 milijonov!

Taka podjetja so škedenjski plavži kranjske obrtne družbe, katero podjetje je le pod tem pogojem dobilo svoboščino davkov za dobo 25 let, da sprejema v vsej tej dobi le avstrijske državljane v svoje delo. Podjetje pa se te svoje obveznosti ni držalo od prvega početka in se je ne drži niti zdaj. Istotako krši tako pogodbo tržaška tramvajska železnica, ki ima celo krdelo italijanskih podanikov mej svojimi uslužbenci. V tem pogledu je še več družih tržaških javnih podjetij, ki vse ne izpolnjujejo svojih dolžnostij.

Nadalje se je stavil važen predlog, in sicer od strani znanega rodoljuba Stanka Godine, naj bi se sklical v obližju Trsta zdaj ali v bližnji dobi javni tabor, na katerem naj bi vse ljudstvo soglasno izrazilo svoje misli v pogledu Slovencev tako krivičnega zistema primorske vlade. Ta predlog je bil vsprejet s tem, da se v najbližji ugodni priliki skliče tak tabor pod milim nebom.

Odbor političnega društva »Edinost« se je izvolil per acclamationem, kakor je bil dosedaj. Zivel narodni mučeniki!

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. novembra.

Predsednik graškega nadsodišča, bivši pravosodni minister grof Gleispach, zameril se je, kakor znano, svojedobno graški nacionalni kliku, ker je sodeloval pri nesrečnih jezikovnih naredbah. Po odstopu prejšnjega predsednika pri graški nadsodniji je pa prišel grof Gleispach v Gradec in tedaj so pokazali graški kričači vso svojo nejevoljo nad novim možem. To seveda Gleispachu ni bilo všeč in hotel si je pridobiti naklonjenost nemško-nacionalne klike s tem, da je nasprotoval Slovincem, kjerkoli je le mogel, posebno pa s tem, da je prepovedal slovenske razprave pri nadsodišču. To je bilo seveda prusakom jako po volji in do cela so pozabili »velikih krivic«, ki jih je grof Gleispach v zvezi s svojimi ministerskimi tovariši učinil nemškemu narodu. No, sedaj je tako nečuvno preziranje slovenskega jezika in pa slovenskega naroda preprečilo upravno sodišče s svojo razsodbo in Slovenci bi bili v tem oziru sedaj lahko mirni, ko bi nas ne vznemirjala slutnja, da je ta razsodba upravnega sodišča le bolj v zvezi z nekim nasprotstvom obeh načelnikov imenovanih dveh justičnih instanc in bi potemtakem z eventualno spremembo na jednom teh dveh mest nastopile zopet stare krivične razmere. Pri razsodbah najvišjega sodišča sicer to ni tako lahko mogoče, a vsekako ni nemogoče, in bi to-

Pavluška, duša draga, kako pustiti tukaj tebe, ko se sklanja tudi moja glava za teboj v grob? Toda moram zavoljo najine Maženke. Kam bi se dejala, ne poznajoč sveta, ko bi me Bog naglo k sebi poklical, koga bi našla tukaj s prijateljskim in odkritosrčnim srcem? Nikogar, le naju dva pod črno zemljo. In tam pri nas na Moravi, tam je dosti znancev in prijateljev. Odpusti, Pavluška, za blagor najine Maženke, da te zapustiva«.

Starčevo oko se je blodeče zagledalo na zvezdnato nebo, kakor da bi iskal med zvezdami ljubljene obliče svoje Pavluske.

Od gorā je prihajal k njemu skrivnostni šum. Cela priroda si je lahko oddihovala in začeljevala rane, ki jih je zadala tekom celega dneva ljudska roka. Sveta, tajna tihoča je počivala nad pokrajino. Le včasih je prerušil večerni mir kak zvok, podoben vzbujenemu glasu strune, zvok žalosten kakor otožen vzdih angelja, ki vsplava pred božji prestol naznanit, da je zopet zablodila jedna duša.

Petura je šel polagoma proti domu. Prišel je poleg svoje hiše k lipam, kjer se je pod zelenim

obokom hiše svetila majhna svetilka kakor zvezdica pri nogah svetega Ivana Nepomuka. Tu je opravljal Petura tekom let svojo večerno molitev. Tudi danes je pokleknil v rosno travo.

»Kde domov māj, kde domov māj...«

Na perutih večernega vetriča je plaval napev naše narodne himne, spremljan od mojsterske igre na klavir.

V kronah vekovitih lip je zašepetal list z listom, sladko vonjajoče je dihal okolica. Na razkrito Petrovo glavo se je vsipalo vonljivo lipovo cvetje.

Bog ve, kako dolgo bi bil klečal, da se ni ovila nežna Maženkina roka njegovega vratu.

»Oče, tako dolgo čakam —«

»No, saj že grem, Maženka, že grem! Danes je tako krasen in prijeten večer, da se čuti človek, kakor na novo preroben.«

Petura je prijel Maženko za obe roki in jo nežno potegnil k sebi.

»Maženka, povej če me imaš rada?«

Mesto odgovora je Maženka poljubila sključeno očetovo glavo.

(Dalje sledi.)

raj opreznost v pravem času gotovo bila na svojem mestu.

Mesto obstrukcije abstinenca. Nemško-radikalna stranka v državnem zboru je uvidela, da z bedasto obstrukcijo ne more doseči svojih namenov, tem manj, ker so ji v tem oziru odrekale pomoč ostale levičarske stranke in ker razun štajerskih in nekaj severno-čeških ultragermanskih zasleplencev velika večina volilcev ni zadovoljna z dosedanjimi taktiki svojih za nemško hegemonijo toli vnetih zastopnikov. Sklenili so toraj v obrambo svojih velikogermanskih teženj oprijeti se popolne abstinenca in prepustiti vso odgovornost parlamentarni desnici. To misel razvija med drugimi posebno pražki »Volksbote«, ki piše: »Obstrukcija se je preživela. Z odpadom liberal. veleposestva in jednega dela liberal. stranke je padla s konja obstrukcijska politika in ni je več mogoče oživiti. Le jedno nam še preostaja, kar moremo priporočati in kar bi vladi brez dvoma povzročilo mnogo težav. To bi bila abstinenca. Vendar morajo pa biti poslanci popolno na jasnem, ali jim slede volilci v vseh okoliščinah. Vspeha je pričakovati od stvari le tedaj, ako sodelujejo složno vsi nemški poslanci in so za njimi vsi volilci. Vprašanje o abstinenca je sedaj na dnevnem redu in ne bo umolknilo, dokler se ne reši.« Nemški kolovodje nameravajo toraj vprizoriti intenzivno agitacijo pri vseh nemških poslancih in pri svojih volilcih, toda sami nimajo veliko nade, ker bo z abstinenca skoro ravno taka, kakor z obstrukcijo in ker tudi nov način opozicije ne bo imel zaželenega vspeha, ako ne bode jedina cela germanska armada. Na to pa ni niti misliti.

Špansko-ameriška mirovna komisija ima bojda danes svojo zadnjo sejo. Rešena so neki že vsa mirovna vprašanja, le filipinsko vprašanje se noče približati rešitvi. Toda tudi to vprašanje hočejo imeti Amerikanci kar najpreje rešeno, akoravno člani španske komisije ne morejo pritrditi nobenemu predlogu. Iz Washingtona je namreč došel ultimatum v Pariz, ki, kakor znano, naroča ameriškim zastopnikom, naj ne dopuste nobene razprave več o ameriških zahtevah glede Filipin, marveč svojim španskim tovarišem samo naznanijo, naj se odločijo na kratko za ali proti zahtevam. Španski komisiji toraj ne preostaja prav nič drugega, nego se udati ali pa pretrgati razpravo in iti domov. Ob enem pa Mac Kinley plaši Špance z novo vojsko v slučaju, da se mu ne vdajo. Mornariški tajnik Long je naročil, naj se čim preje popravijo vse poškodovane vojne ladje, admiral Schley pa je odbran poveljnikom evropskega brodovja. Kaj bi Amerika prav za prav učinila, ko bi se španska vlada izjavila proti ameriškem predlogu, ali bi si s silo osvojila Filipine, ali pa bi napadla špansko obrežje, se seveda ne more sedaj dognati, gotovo pa je, da spada to Mac Kinleyevo postopanje v poglavje mejnarodnega roparstva.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, 15. novembra.

Pri prvi točki dnevnega reda današnje izredne seje spominja se župan najpreje smrti pokojne nadvojvodinje Marije Antonije, velike vojvodinje toskanske, ki je v zadnjih letih rada obiskovala obale Jadranskega morja, ter si izprosi dovoljenja, da izrazi cesarju sožalje občinskega sveta in mesta Ljubljane. — Potem naznani, da je 11. t. m. v Inomostu umrl Aleksander Malič, ki je v svoji oporoki naklonil mestni občini ljubljanski 100 gld., kateri znesek se je odločil za ubožni zaklad. — V odgovoru na sklep občinskega sveta naznanja kranjska hranilnica, da ne odstopi dela Virantovega vrta za gradnjo mestne dekliške osemrazrednice. — Polkovnik domačega pešpolka št. 17, kateremu je župan čestital povodom njegovega povišanja, se v odgovoru zelo laskavo izraža o slovenskih naših vojaki. — Konečno se župan še spominja smrti stražniškega vodje Ižanca ter pripomni, da je njegovo mesto že razpisano.

Zatem se prične razprava o službeni pragmatiki za uradnike in sluge ter o prevredbi dejalnostnih prejemkov mestnih uradnikov. Poročevalec odsekov personalno-pravnega in finančnega, odb. Svetek, omenja na podlagi županovega dopisa tema odsekoma nujno potrebo rešitve imenovanih dveh vprašanj. Posebno pereče je vpra-

šanje glede izboljšanja plač mestnim uradnikom, ker je pri sedanjih razmerah težko dobiti sposobnih močij, posebno kar se tiče stavbene stroke ter blagajnic in knjigovodstva. Županov nasvet v tem oziru sta odseka le neznatno spremenila ter predlaga poročevalec sledeče: Plače uradnikov se s 1. decembrom določijo takole: I. razred: 2400, 2700, 3000; II.: 1800, 2000, 2200; III.: 1400, 1500, 1600; IV.: 1100, 1200, 1300; V.: 880, 960, 1040; VI.: 675, 750, 825 gld.; praktikant z dovršenimi visokošolskimi študijami 600 goldinarjev, ostali praktikanti pa po 480 goldinarjev. Doklade v teh razredih se določajo naslednje: 350, 300, 250, 200, 180 in 150 gld. Na novo sistemizovane oziroma v skupni uradniški status so vsprejete naslednje službe: II. razred: upravitelj vodovoda in elektrarne; III. razr.: tržni nadzornik; IV. razr.: stavbni pristav, polic. komisar kot drugi redarstveni uradnik, protokolist in knjigovodja elektrarne; V. razr.: klavnični oskrbnik, prva strojnika in monterja pri vodovodu in elektrarni ter mestni vrtnar; VI. razr.: delavski nadzornik, dva asistenta v blagajnici, kancelist v redarstvenem uradu ter oba druga strojnika. Poleg teh so sistemizovane še tri mesta praktikantov z adjutom 480 gld. Število služeb je naslednje: I. razr. 1, II. 6, III. 5, IV. 12, V. 11, VI. 8 ter 6 praktikantov. Skupna potrebsčina za plače uradnikov bo torej znašala z dokladami vred 60.460 gl. Če se odtegne od tega denarni efekt novo sistemizovanih mest v znesku 19.545 gld., kaže se torej pri prvotnem osobju povišana potrebsčina v znesku 40.915 goldinarjev ali proti dosednji 36.480 gld. večja za 4435 goldinarjev. Vsa potrebsčina pa je v primeri z dosednjo večja za 23.980 gl. Tu pa seveda še niso vštete petletnice, ki bodo znesle skupaj in sicer prva 4680, druga pa 9360 gl. Nadalje dopolni se naslov prvega magistratnega svetnika s pridevkom »ravnatelj magistratnih uradov«, načelnikom stavbenega, redarstvenega in zdravstvenega urada se pa priznajo naslovi svetnikov. Nadalje nasvetujeta odseka, naj se onim uradnikom, ki dosedaj niso bili v uradniškem statusu, da bi ne bili oškodovani, ker niso vsprejeti v višji razred, priznajo dopolnilne doklade, dokler se ne pomaknejo v bližnji višji razred, da naj se odpravijo posebne doklade, le zapisnikarja mestnega sveta in magistratnega gremija ter nadzorovalci pri novih stavbah naj dobe tudi v bodoče primerne nagrade, da naj se prizna upravitelju vodovoda in elektrarne za vožnjo v Kleče letnih 300 gl. in konečno, da se razpišejo novo sistemizovane službe z rokom do 15. decembra.

Tekom razprave vpraša odbornik Turk, kaj je z regulacijo plač mestnih slug in na kak način se bo pokrila večja potrebsčina, odbor. Lenčič pa v ime trgovcev in obrtnikov izjavlja, da bodo glasovali za nasvete, ker sedanje plače niso več času primerne in ker je težko dobiti sposobnih močij. Prvemu odborniku odgovarja župan, ki omeni, da si ni upal priti pred občinski svet z novim predlogom, ker že pri zadnji regulaciji plač obč. svet ni vsprejel nasvetov tako kakor so bili predlagani, ter poročevalec, ki pojasni, da bodo večjo potrebsčino pokrili izredni dohodki in se bo toraj ohranilo ravnotežje v prih. proračunu. Po teh pojasnilih je obč. svet odobril vse odsekovske predloge ter vsprejel neznatno spremenjeni načrt službene pragmatike.

O prizivu posestnice J. Selanove na Starem trgu proti naročilu magistrata, da mora v svoji hiši napraviti odpadni kanal in greznico, poroča odb. dr. Hudnik. S to zadevo se je obč. svet že pečal ter odklonil prvi priziv z naročilom, da to delo izvrši, na kar je posestnica Selanova vložila nov ugovor, ki se pa kot brezpredmeten in nevtemeljen odkloni.

Prošnji posestnika Mat. Kunca na Tržaški cesti za premembo regulačne črte ob njegovem posestvu sta na poročilo odb. Žužeka ugodni.

Ostale točke dnevnega reda se obravnavajo v jutrišnji seji.

Odbornik Šubie vpraša župana, ali mu je kaj znano in ali je res, da je kartel nekaterih tukajšnjih premogarjev sklenil s trboveljsko premogokopno družbo neko pogodbo, vsled katere dobivajo premog le prodajalci Štricelj, Schifferer in Treo, vsi ostali so pa navezani na te tri prodajalce, in kaj namerava ukreniti, da se prepreči ta trgovcem in prebivalstvu sploh škodljiva na-

kana. — Župan odgovarja, da je o tem že poučen in da mu je tudi jasen namen znanega kartela, vsled česar se bo čim preje obrnil do premogokopne družbe s prošnjo, da naj oddaja premog vsem prodajalcem.

Konečno interpeluje še odb. Hribar radi ceste, ki bo vodila mimo bodočega justičnega poslopja, na kar da župan primerna pojasnila.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. novembra.

(Osnovni shod društva »Naša straža«.) Na vvodnem mestu objavljamo poročilo ob osnovnem shodu društva »Naša straža«. Značilno je bilo za shod to, da ljubljanski »Narodovci« niso prišli na shod. — Sinočni »Narod« piše: »Naša straža« ima danes ob šestih v »Katoliškem domu« svoj občni zbor. Ker naše uredništvo ni bilo povabljen, seveda tudi ne bomo mogli o tem zborovanju poročati.« — Na to jako čudno in sumljivo notico odgovarjamo, da tudi naše uredništvo ni bilo povabljen. Navlašč smo sinoči po shodu vprašali tajnika pripravljalnega odbora državnih poslancev za društvo »Naša straža« gosp. poslanca Pogačnika, ki je dejal, da je »Narodu« pošiljal jednaka poročila glede osnovnega odbora novega društva, kakor drugim slovenskim listom. Ta izgovor torej ne velja. Ves štrajk od strani »Narodovcev« je bil dogovorjen, o njem se je že več dni poprej v Ljubljani govorilo, a mi govorici nismo mogli verjeti. Zakaj, nam ni znano, ker nič ne vemo, kako so priprave vodili poslanci na Dunaju. Mi ne maramo, da bi osnova toli potrebne društva bila nam predmet za nov prepir, zato pozivljemo vse slovenske rodoljube, da pristopijo novemu društvu, vzlasti pa je dolžnost gospode okoli »Naroda«, da popravijo, kar so zagrešili. Izvoljeni odbor je dokaz, da se tukaj gré samo za skupne slovenske koristi in da je zanje dolžan delovati vsak Slovenec, ki ima le še iskro slovenskega poštenja v sebi.

(»Naši straži«) se je na sinočnem občnem zboru izvolil za začasnega predsednika gosp. drž. posl. Vencajz, za začasnega tajnika in blagajnika pa gosp. dr. I. Brejc, na katerega naj se blagovolijo pošiljati vsi »Naše straže« se tiče dopisi in denarne pošiljave. Upati je, da se bodo slovenski rodoljubi zavedali svoje dolžnosti ter takoj v najobilnejšem številu pristopali k temu narodnemu društvu.

(Knjige družbe sv. Mohorja), ki sicer še niso došle v Ljubljano, katere pa prejmo Mohorjani naše škofije najbrže še pred koncem tekočega meseca, so letos naslednje: Koledar za l. 1899, Zgodbe sv. pisma V. zvezek, Slovenske večernice, Veliki katekizem, Poljedelstvo II. del, ter prekrasna jubilejna knjiga »Naš cesar«, ki bo gotovo vzradostila vsakega Mohorjana. Pridrzuje se podrobnejšo oceno vseh šesterih knjig dične naše družbe, smemo že danes izjavljati, da pač mej vsemi 78tisoči ne bo uda, ki bi ne bil zadovoljen z lepim darilom za tako majhen denar.

(Županstvo na Krki) je odposlalo na državni zbor prošnjo za nadsodišče in vseučilišče v Ljubljani.

(Umrla je) včeraj zvečer ob 3/4 na 8. uro v Ljubljani v Florijanskih ulicah št. 42 Neža Legan, bivša kramarica, v 100 letu starosti. Rojena je bila dné 9. septembra 1793. leta v Gornjem Kotu na Dolenjskem. V Ljubljani je bivala od l. 1815. Naj v miru počiva!

(Prodaja premoga.) Znani kartel prodajalcev premoga je, kakor smo že omenili, zelo zbudila vest, da je mestni odbornik Turk pričel s prodajo premoga, hoteč onemogočiti znatno podraženje tega goriva. Nastavil je namreč napram povišanim cenam 56 kr. od 50 kg prejšnjo ceno 50 kr. Da bi premagali tega neljubega konkurenta, padli so nakrat s ceno na 45 kr., akoravno so imeli v tem slučaju bore malo dobička. Toda tudi s tem še niso bili zadovoljni. Obrnili so se do trboveljske premogokopne družbe na Dunaju ter ji za bičali, naj nikar ne pošilja premoga za razprodajo nikomur drugemu, nego članom kartela Stricelj, Schifferer in Treo, ter so sklenili z njo v tem smislu pogodbo. To je naznanila družba vsem ostalim premogarjem. Za kupovalce premoga bi to konečno ne bilo nič neugodnega, kajti čim dalje je premog po 45 kr. 50 kg, tem bolje je. Toda opravičena je bojazen, da ti prodajalci tako,

in sicer še bolj znatno poskočijo s cenami, kakor naglo bo uničena prodajalec J. Turk ml. Vsled tega je popolno prav, da magistrat v tem oziru kaj ukrene in obvaruje občinstvo večjega podražjenja premoga.

(Iz Trnovega pri Ilir. Bistrici.) V noči med 14. in 15. tega meseca se je dogodil v naši farni cerkvi strašni bogoropni zločin. Roparji so vdrl v podstrežje, prebili strop in se spustili pri orgljah na kor in od tod po vrhovi v cerkev. Odnegli so hudobneži ciborij in monštranco s sv. hostijami, ter nekaj kelihov in kovinskih oltarnih križev in nekaj malega denarja iz nabiralnika pri oltarju Matere Božje. Ljudstvo je žalostno in razburjeno. Od roparjev ni nobenega sledu; misli se, da so kaki tuji potepuhi izvršili grozni čin, ker je ravno zaradi semnja mnogo tujega ljudstva bilo v Bistrici zbranega. Letos je ravno 26 let minulo, kar je bila zadnji naša cerkev oropana in ravno tako monštranca in ciborij s sv. hostijami odnešen.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 16. novembra. Cesar je vsprejel v avdijenci kardinala Schönborna ter naučnega in deželnoobrambenega ministra.

Dunaj, 16. novembra. Odlok najvišjega sodišča glede pripustitve slovenščine pri graškem nadsodišču je bil sklenjen pod predsedstvom dr. Stremayrja. Nasprotne vesti niso resnične. Slovenski poslanci so sicer zadovoljni z odlokom, vendar bodo zahtevali ločitev nadsodišča v Gradcu, tako kakor je ločeno v Pragi.

Dunaj, 16. novembra. V gospodarskem odseku je voljen za načelnika posl. Povše, za namestnika grof Attems.

Dunaj, 16. novembra. (Državni zbor.) Posl. Daszynski je nasproti posl. Wolfu dokazal, da so v nemško-čeških krajih nastavljene v javnih prostorih pušice, v katere se pobira denar za posl. Wolfa. Celo delavcem in delavkam se pri izplačevanju plače odtrgujejo svote denarja ter se porablja za Wolfa, na ta način so se za Wolfa nabrali že tisoči avstrijskega in pruskega denarja. Celo v najrevnejši vasi, kjer je beračem dovoljeno samo jedenkrat na teden beračiti, so nabrali za Wolfa častno narodno darilo v znesku 50 gl. in Wolf možko vse te svote spravlja v svoj častni nemško narodni žep. (Čujte! Čujte! pri soc. demokratih.) — Posl. Prade je skušal pojasniti, da se denar ne nabira za Wolfa, marveč za njegov list „Ostdeutsche Rundschau“. — Nadaljuje se razprava o obtožbi Badenijskega ministerstva. Govorili so poslanci Berner, Zeller in Menger. Po govoru Mengerjevem je predsednik izjavil, da razpravo prekine ter pride na vrsto zopet razgovor o predlogih za podporo po uimih poškodovanih. — Levica se je uprla temu postopanju predsednika ter zahtevala o tem sklep zbornice. Pri glasovanju je zbornica s 154 proti 152 glasovom odobrila postopanje predsednikovo. Na levi, kjer so za trdno pričakovali, da imajo večino — manjkalo je namreč mnogo poslancev na desnici — je nastal velik šum, čuli so se klici, da ima levica večino, da mora pred-

sednik ponoviti glasovanje. Predsednik izjavi, da to ni dopuščeno in da ostane v smislu sklepa večine pri svoji odredbi.

Dunaj, 16. novembra. Mladočeški in poljski klub sta stavila interpelacijo zaradi avstrijskih Poljakov in Čehov iz Pruske Šlezije, povdarjajoč, da take drakonične naredbe nasprotujejo mejnarodnemu pravu. Kluba vprašata vlado, ali ji je to znano in kaj misli storiti, da se to za- brani.

Dunaj, 16. novembra. Avstrijski škofje izdajo ob cesarjevi vladarski petdesetletnici skupen pastirski list, v katerem spodbujajo vernike, da dostojno slave ta spominski dan, ter izražajo željo, naj bi se avstrijski narodi pomirili med seboj v pravičnosti in ljubezni, dan sprave mej narod bi bil za cesarjevo slavnost najlepši dar, s katerim bi Avstrija mogla razveseliti svojega vladarja.

Dunaj, 16. novembra. Katol. ljudska stranka je sklenila, glasovati proti obtožbi Badenijskega ministerstva, ker je stvar brez pomena in se z njo le čas trati.

Dunaj, 16. novembra. Finančni minister Kaizl je bil v Budimpešti ter se dogovarjal z Banffyjem o političnem položaju ter o nagodbi. Banffy je dejal, da pričakuje še hude opozicije v zbornici in da na Ogerskem nagodba še ne bo kmalu rešena.

Trst, 16. novembra. Po dvadnevni razpravi radi znanih igredov v Nabrežini v mesecu septembru proti italijanskim delavcem je obsodilo tukajšnje sodišče od 15 obtožencev najmanj oseb v zapor od 20 dni do 20 mesecev.

Trst, 16. novembra. Grški princ Jurij odpeljal se je včeraj na parniku „Bohemia“ v Pirej.

Budimpešta, 16. novembra. Ko je Banffy pojasnoval stališče vlade glede nagodbe, je navstal tak šum in ropot pri opoziciji, kakoršnega še v ogerski zbornici ni bilo. Banffy je opozarjal opozicijo na veliko odgovornost, katero si opozicija naklada s svojim hrupnim postopanjem in z obstrukcijo.

Pariz, 16. novembra. Kolonijalni minister je prejel brzojavko, v kateri se trdi, da se Dreyfus prav dobro počuti. Kasacijsko sodišče je naročilo ministru, naj naznani Dreyfusu, da se vrši revizija njegove pravde in da naj v to svrhu pripravi vse, s čimur se meni zagovarjati. Do konca revizije ne sme ostaviti vražjega otoka.

Madrid, 16. novembra. Španska vlada je naročila svojim zastopnikom v Parizu, da na noben način ne smejo pritrditi zahtevi Amerikancev glede Filipin.

Hennebergova svila

od 45 kr. do gl. 14-65 meter — jedino prava, ako se naroči neposredno od mojih tovarn — črna, bela in barvena, — najbolj modernih tkanin, barv in vzorcev.

Na zasebne poštnine in carine prosto na dom. — Vzorec obratno. — Dvojni pisni portu v Švicu.

Tovarne za svilo G. Henneberg
51 (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Curihu. 10 1

Umrli so:

V bolnišnici:

12. novembra. Marija Janhar, dinarica, 59 let, legar. — Neža Šiskar, kajzarica, 46 let, plućni emfizem.

13. novembra. Franc Fležar, delavec, 60 let, črevesni katar. — Antonija Bitenc, kajzarja žena, 24 let, jetika.

14. novembra. Jera Udovič, tovarniška delavka, 43 let, kap.

Tuji.

14. novembra.

Pri Slo.: Koklič, Marklowsky, Henkel z Dunaja. — Hertmann iz Belišča. — Grabner iz Kranja. — Samek iz Brna. — Šipuš iz Siska. — Havas iz Vel. Kaniže. — Janouš iz Idrije. — Kos z Šumbrega. — Mlaker iz Istre. — Švigelj iz Kosleka. — Križ iz Pulja. — Raglaj iz Ljutomera. — Kosec iz Kamnja. — Lavrenčič iz Postojane. — Strasmann iz Barmen-a. — Babič iz Petrinje.

Pri Malici: Kahn, Steinbeck, Schacheil, Reichmann, Makler, Zeilner, Bock z Dunaja. — Klement iz Celja. — Jaklitsch od Sv. Martina. — Tomičich, Fitzko, Kos iz Trsta. — Hospodar, Bidla iz Gradca. — Pisko iz Brna. — Terbuho- hovič, Cojetičanin iz Male Loke.

Pri Lloyd: Kacin iz Jagers. — Nagode iz Idrije. — Karlin iz Škofje Loke.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v min.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mm.
15	9 zvečer	742,5	8,4	sr. jz.ah.	oblačno	
16	7. zjutraj	741,8	7,2	sl. jv.ah.	oblačno	0,0
	2. popol.	741,2	9,2	sr. vzh.	"	
Srednja večerajšnja temperatura 8,8°, za 5,1° nad normalom.						

Tržne cene v Ljubljani

dné 16. novembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	10 50	Špeh povojen, kgr.	70
Rež, "	8	Surovo maslo, "	90
Ječmen, "	7 50	Jajce, jedno	3
Oves, "	6 50	Mleko, liter	8
Ajda, "	9	Goveje meso, kgr.	64
Proso, "	8	Telečje "	62
Koruz, "	6 50	Svinjsko "	60
Krompir, "	3	Kostrunovo "	36
Leča, "	12	Piščanec "	40
Grah, "	8	Golob "	15
Fižol, "	8	Seno, m. stot.	1 78
Maslo, kgr.	94	Slama, "	1 60
Mast, "	76	Drva trda, 4 kub.m.	7
Špeh svež, "	65	" mehka, 4 "	5

Vsebina 22. zvezka 1898:

Wil. Ewart Gladstone. (Spisal E. L.) Arabeske. (Zložil E. Gangl.) 20. Županova hči. — 21. Oče in sin. — 22. Angel miru. Volja in nevolja. (Slika iz življenja v pismih. Spisal Velimir.) [Konec.] Iz našega kota. (Povest. Napisal Podgoričan.) [Dalje.] Ob Balkanu. (Spomin iz Bolgarije. Spisal J. Repina.) [Konec.] Na očetovem grobu. (Zložila Posavska.) Jesen. (Zložila Mira.) V albanskih gorah. (Potopisni spomini iz rimske okolice. Po svojem dnevniku priredil dr. A. Karlin.) Savinji. (Zložila Posavska.) Pod smreko. (Zložila Mira.) Slovenska liturgija pri Južnih Slovenih. (Povestne črtice. Poleg M. Mesiča, S. Ljubiča i. dr. sestavil Andrej Fekonja.) [Dalje.] Socijalni pomenki. (Piše dr. Ivan Ev. Krek.) [Dalje.] — Književnost: Slovenska književnost. Hrvaška književnost. — Glasba. — Na platnicah: Pogovori. — Slike: Wil. Ewart Gladstone. Gradba in bramba Jeruzalemskega mesta. (Risal A. Gualiz.) Sedanji Rim. (Pogled z Monte Pincio.) Celovec. (Fot. Al. Beer.)

Dunajska borza.

Dné 16. novembra.

Skupni državni dolg v notah	100 gl. 85 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 > 75 >
Avstrijska zlata rent 4%	119 > 70 >
Avstrijska krona rent 4%, 200 kron	101 > 25 >
Ogerska zlata rent 4%	119 > 55 >
Ogerska krona rent 4%, 200	97 > 75 >
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	910 > — >
Kreditne delnice, 160 gl.	353 > — >
London vista	120 > 50 >
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 > 95 >
20 mark	11 > 78 >
20 frankov (napoleonor)	9 > 55 >
Italijanski bankovci	43 > 75 >
C. kr. cekini	5 > 68 >

Dné 14. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	165 gl. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	159 > — >
Državne srečke l. 1864, 100 gl.	196 > — >
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 > 10 >
Tisine srečke 4%, 100 gl.	138 > — >
Dunavske vravnjavne srečke 5%	130 > — >
Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	108 > — >
Posojilo goriškega mesta	112 > — >
4% kranjsko deželno posojilo	99 > 50 >
Zastavna pisma av. osr. zem. kred. banke 4%	98 > — >
Priporitetne obveznice državne železnice	— > — >
" južne železnice 3%	179 > 60 >
" južne železnice 5%	126 > 25 >
" dolenskih železnice 4%	99 > 50 >

Kreditne srečke, 100 gl.	201 gl. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	170 > — >
Avstrijskega rudičnega križa srečke, 10 gl.	19 > 30 >
Rudolfove srečke, 10 gl.	24 > 50 >
Salmove srečke, 40 gl.	82 > 50 >
St. Genois srečke, 40 gl.	81 > — >
Waldsteinove srečke, 20 gl.	60 > — >
Ljubljanske srečke	23 > 50 >
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	153 > — >
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3470 > — >
Akcije tržaškega Lloyd, 500 gl.	423 > — >
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	69 > 50 >
Splošna avstrijska stavbinska družba	119 > 50 >
Montanska družba avstr. plan.	177 > 25 >
Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	172 > — >
Papirnih ruhljev 100	127 > 62 >

S 1. oktobrom se prične novo letoletno naročevanje!

„MERCUR“

XXXVII. letnik.

Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih loterij- skih efektov, izkaz vseh izžrebanih državnih in zasebnih obligacij.

Brezplačno darilo „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega zaznamke vseh izžrebanih srečk.

Naročuje se s poštnimi nakaznicami pri vseh c. in kr. poštnih uradih in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I. Wollzeile 10.

2 gl. 60 kr.

celoletna naročnina.